

F. 100 | inv. nr. 562

1911 100 | jaar 2011
V | H | O | K

VEREENIGING VAN HANDELAREN
IN OUDE KUNST IN NEDERLAND

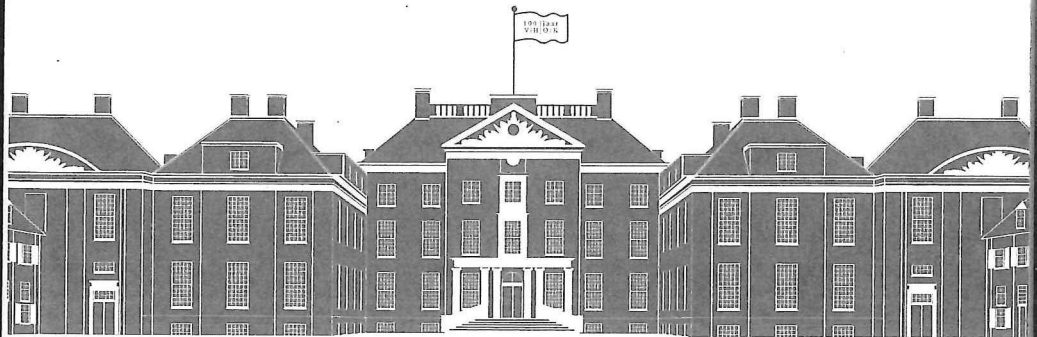
UIT DE KUNST!

100 JAAR NEDERLANDSE KUNSTHANDEL

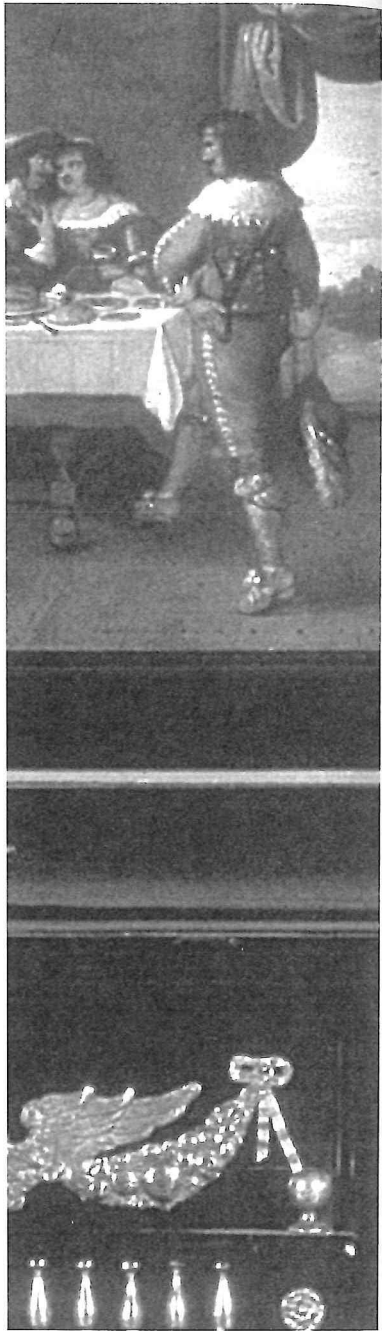

Paleis Het Loo

NATIONAAL MUSEUM
APELDOORN

12 NOVEMBER 2011 - 8 JANUARI 2012

20. Zeven Hollandse Jan-Steekannen

Zestiende en zeventiende eeuw

Tin

Provenance

Zes uit particuliere verzamelingen,

Eenmaal collectie Jan Beekhuizen Kunst en Antiekhandel.

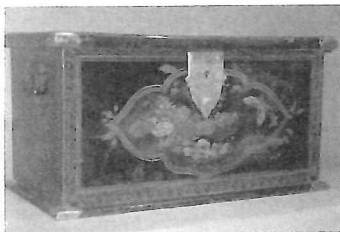
Gerelateerde literatuur

A. Gaba-van Dongen, 'De kan van Jan Steen', *Van tin gegoten-uit tin genoten*, Tentoonstelling ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van de Nederlandse TinVereniging, Amsterdam 2004.

De Jan-Steekaan ontleent zijn naam aan de gelijknamige schilder (1625/26-1679), maar in zijn tijd werd deze kan pyp- of tuytkaan genoemd. De naam Jan-Steekaan werd pas in de negentiende eeuw in gebruik genomen, omdat Jan Steen veel van deze kannen op zijn schilderijen heeft afgebeeld. Daarbij is hij een korte tijd bierbrouwer en herbergier geweest, vanwege de ongunstige toestand van de kunstmarkt. Overigens zijn er ook schilderijen bekend van Willem Buytewech (1591/1592-1624), Pieter de Hooch (1629-1684) en vele andere genreschilders uit de zeventiende eeuw met daarop een pyp- of tuytkaan. Tot op heden werd er altijd van uitgegaan dat de Jan-Steekaan de functie van een schenkkraan zou hebben. Tot er diverse exemplaren opdoken met aan de binnenkant van de hals en rechts van het handvat een maatpegel. Dat duidt op het gebruik als maatkan, mogelijk in een etablissement of kroeg. Voor huishoudelijke doeleinden lijkt het immers niet noodzakelijk om een maatkan te gebruiken. Van de tien Jan-Steekannen die Jan Beekhuizen als antiquair in handen heeft gehad, waren er vier zonder maatpegel en zes met een maatpegel.

Een van de gepegelde exemplaren heeft buiten de pegel ook nog een ijkmerk en dat mag uniek worden genoemd. Het wil zeggen dat de kan daadwerkelijk op inhoud is gecontroleerd. Het ijkmerk in de vorm van een vogel met de initiaal D is mogelijk van de Amsterdamse ijkmeester Izaak Dekker, ijkker vermeld vóór 1659 tot vóór 1698. De kan is gemerkt aan de binnenkant van het deksel met de gekroonde roos met in de kroon de gietinitialen GVB, die toegeschreven kunnen worden aan Gillis van Baersbanck. Deze tinnegietter huwde in 1669 en was werkzaam van 1669 tot zijn overlijden in 1683.

Ingezonden door Jan Beekhuizen Kunst en Antiekhandel, Amsterdam

21. Japanse lakkist

Japan, circa 1630-1650

Lakwerk

Hoogte: 47 cm, breedte: 89,5 cm diepte: 48,5 cm

Gerelateerde literatuur

Olivier Impey, Christiaan Jörg, *Japanese Export Lacquer 1580-1850*, Amsterdam, 2005, p. 84.

Lakkist met een decor van goudlak uitgevoerd in 'Transition'-stijl. De voorzijde met een accoladevormige cartouche met een rotspartij, vlinders en (pompoen)planten, de zijkanten met een plantendecor; het scharnierend deksel met hanendecor omlijst door een accoladevormige cartouche. De binnenzijde van het deksel is gedecoreerd met een bamboeachtige struik, de rest van de binnenzijde is rood. De kist is met geometrische banden en vuurverguld brons beslag beslagen. De 'Transition'-stijl beschrijft een overgangperiode van de 'Namban'-stijl naar de 'Pictorial'-stijl. Tijdens deze korte periode van circa 1634 tot circa 1650 werd er gewerkt met nieuwe technieken en nieuwe ontwerpen voor de decoraties. Ook het gebruik van een groen of

cat. nr. 20